

ข่าวประชาสัมพันธ์องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

ถนนหน้าเมือง ตำบลในเมือง อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

โทร ๐-๔๓๒๔-๔๖๘๒ โทรสาร ๐-๔๓๒๓-๕๑๔๔

รณรงค์การป้องกันโรคเอดส์

รู้กันดีว่า " โรคเอดส์ " เป็นโรคร้ายแรงที่ยังไม่มีตัวยาใดมารักษาให้หายขาดได้ อีกทั้งยังพบผู้ติดเชื้อเอดส์เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ นั่นจึงทำให้องค์การอนามัยโลก (WHO) กำหนดเอาวันที่ ๑ ธันวาคม ของทุกปีเป็น วันเอดส์โลก เพื่อให้ทุกคนตระหนักถึงอันตรายจาก โรคเอดส์ นั่นเอง ดังนั้นองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ก็ได้นำความรู้เกี่ยวกับเรื่อง โรคเอดส์ มาบอกต่อกัน

โรคเอดส์ คืออะไร โรคเอดส์ หรือ โรคภูมิคุ้มกันบกพร่อง (AIDS : Acquired Immune Deficiency Syndrome) เกิดจากการติดเชื้อไวรัสมีชื่อว่า ฮิวแมนอิมมูโนเดฟิเซียนซีไวรัส (Human Immunodeficiency Virus :HIV) หรือเรียกย่อๆ ว่า เชื้อเอชไอวี โดยเชื้อเอชไอวีจะเข้าไปทำลายเซลล์เม็ดเลือดขาวที่มีหน้าที่สร้างภูมิคุ้มกันโรค ทำให้ผู้ป่วยที่ติดเชื้อมีภูมิคุ้มกันต่ำลง จนร่างกายไม่สามารถต้านทานเชื้อโรคได้อีก โรคต่างๆ (หรือเรียกอีกนัยหนึ่งว่า โรคฉวยโอกาส) จึงเข้ามาซ้ำเติมได้ง่าย เช่น วัณโรค ปอดบวม ติดเชื้อในระบบโลหิต เชื้อรา ฯลฯ และทำให้ผู้ป่วยเสียชีวิตในที่สุด สายพันธุ์ของ โรคเอดส์ เชื้อไวรัสเอดส์มีหลายสายพันธุ์ โดยสายพันธุ์หลักดั้งเดิมคือ เอชไอวี-๑ (HIV-๑) ซึ่งแพร่ระบาดในแถบสหรัฐอเมริกา ยุโรป และแอฟริกากลาง, เอชไอวี-๒ (HIV-๒) พบแพร่ระบาดในแถบแอฟริกาตะวันตก นอกจากนี้ยังพบสายพันธุ์อื่นๆ ที่กลายพันธุ์มาอีกมากมาย ในปัจจุบันทั่วโลก พบสายพันธุ์เชื้อเอชไอวี มากกว่า ๑๐ สายพันธุ์ กระจายอยู่ตามประเทศต่างๆ ทั่วโลก โดยพบมากที่สุดที่ทวีปแอฟริกา มีมากกว่า ๑๐ สายพันธุ์ เนื่องจากเป็นแหล่งแรกที่พบเชื้อเอชไอวี และกระจายอยู่เป็นเวลานานกว่า ๗๐ ปี สายพันธุ์ที่พบมากที่สุดคือในโลกล คือสายพันธุ์ซี มากถึง ๔๐% พบในทวีปแอฟริกา อินเดีย จีน รวมทั้งพม่า ส่วนในประเทศไทยพบเชื้อเอชไอวี ๒ สายพันธุ์คือ สายพันธุ์เอ-อี (A/E) หรืออี (E) พบมากกว่า ๙๕% แพร่ระบาดระหว่างคนที่มึเพศสัมพันธ์ระหว่างชายหญิง กับสายพันธุ์บี (B) ที่แพร่ระบาดกันในกลุ่มรักร่วมเพศ และผ่านการใช้ยาเสพติดฉีดเข้าเส้น ขณะที่สายพันธุ์ซีเดี่ยวๆ ยังไม่พบในประเทศไทย พบเพียงแต่สายพันธุ์อี-ซี ที่เป็นลูกผสมระหว่างสายพันธุ์อีในประเทศไทย และสายพันธุ์ซีจากทวีปแอฟริกา และล่าสุดยังได้พบหญิงไทยติดเชื้อเอชไอวีสายพันธุ์ใหม่ที่ไม่เคยตรวจพบมาก่อนในโลก คือ เชื้อเอชไอวีผสมระหว่าง ๓ สายพันธุ์ คือ เอ จี และดี เรียกว่า เอจี-ดี (AG/D) และยังพบเชื้อเอชไอวีผสม ๓ สายพันธุ์ ได้แก่ เอ อี และจี เรียกว่า เออี-จี (AE/G) โรคเอดส์ ติดต่อได้อย่างไร โรคเอดส์ สามารถติดต่อดี ๓ ทาง คือ ๑.การร่วมเพศกับผู้ติดเชื้อเอดส์ โดยไม่ใช้ถุงยางอนามัย ทั้งชายกับชาย หญิงกับหญิง หรือชายกับหญิง จะเป็นช่องทางธรรมชาติหรือไม่ธรรมชาติก็ตาม ล้วนมีโอกาสเสี่ยงต่อการติด โรคเอดส์ ทั้งนี้ ซึ่งมีข้อมูลจากกองระบาดวิทยาระบุว่า ร้อยละ ๘๓ ของผู้ติดเชื้อเอดส์ รับเชื้อมาจากการมีเพศสัมพันธ์ ๒.การรับเชื้อทางเลือด โอกาสติดเชื้อ เอดส์ พบได้ ๒ กรณี คือ - ใช้เข็มฉีดยา หรือกระบอกฉีดยา ร่วมกับผู้ติดเชื้อ เอดส์ มักพบในกลุ่มผู้ใช้สารเสพติดชนิดฉีดเข้าเส้น - รับเลือดมาจากการผ่าตัด หรือเพื่อรักษาโรคเลือดบางชนิด แต่ปัจจุบันเลือดที่ได้รับการบริจาคมา จะถูกนำไปตรวจหาเชื้อเอดส์ก่อน จึงมีความปลอดภัยเกือบ ๑๐๐% ๓.ติดต่อ

ผ่านทางแม่สู่ลูก เกิดจากแม่ที่มีเชื้อเอชไอวีและถ่ายทอดให้ทารก ในขณะที่ตั้งครรภ์ ขณะคลอด และภายหลังคลอด ปัจจุบันมีวิธีป้องกันการแพร่เชื้อเอชไอวีจากแม่สู่ลูก โดยการทานยาต้านไวรัสในช่วงตั้งครรภ์ จะสามารถลดโอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีเหลือเพียงร้อยละ ๘ แต่ยังคงมีความเสี่ยงอยู่ ดังนั้นวิธีที่ดีที่สุดคือ การตรวจเลือดก่อนแต่งงาน นอกจากนี้ โรคเอชไอวี ยังสามารถติดต่อผ่านทางอื่นได้ แต่โอกาสน้อยมาก เช่น การใช้ของมีคมร่วมกับผู้ติดเชื้อเอชไอวี โดยไม่ทำความสะอาด, การเจาะหูโดยใช้เข็มเจาะหูร่วมกับผู้ติดเชื้อเอชไอวี, การสักผิวหนัง หรือสักคิ้ว เป็นต้น ซึ่งวิธีดังกล่าวเป็นการติดต่อโดยการสัมผัสกับเลือด หรือน้ำเหลืองโดยตรง แต่โอกาสติด โรคเอชไอวี ด้วยวิธีนี้ต้องมีแผลเปิด และปริมาณเลือดหรือน้ำเหลืองที่เข้าไปในร่างกายต้องมีจำนวนมาก ปัจจัยที่ทำให้ติดเชื้อเอชไอวี ปัจจัยที่ทำให้ติดเชื้อเอชไอวี มีหลายประการ คือ ๑.ปริมาณเชื้อเอชไอวีที่ได้รับ หากได้รับเชื้อเอชไอวีมาก โอกาสติด โรคเอชไอวี ก็จะสูงขึ้นไปด้วย โดยเชื้อเอชไอวี จะพบมากที่สุดที่เลือด รองลงมาคือ น้ำอสุจิ และน้ำในช่องคลอด ๒.หากมีบาดแผล จะทำให้เชื้อเอชไอวีเข้าสู่บาดแผล และทำให้ติดเชื้อเอชไอวี ได้ง่ายขึ้น ๓.จำนวนครั้งของการสัมผัส หากสัมผัสเชื้อโรคน้อย ก็มีโอกาสดูติดเชื้อเอชไอวีมากขึ้นไปด้วย ๔.การติดเชื้ออื่นๆ เช่น แผลริมอ่อน แผลริม ทำให้มีเม็ดเลือดขาวอยู่ที่แผลจำนวนมาก จึงรับเชื้อเอชไอวีได้ง่าย และเป็นหนทางให้เชื้อเอชไอวีเข้าสู่แผลได้เร็วขึ้น ๕.สุขภาพของผู้รับเชื้อ หากสุขภาพร่างกายไม่แข็งแรง ในขณะที่นั้น ก็ย่อมมีโอกาสที่จะรับเชื้อได้ง่ายขึ้น โรคเอชไอวี มีกัระยะ เมื่อติดเชื้อเอชไอวีแล้ว จะแบ่งช่วงอาการออกเป็น ๓ ระยะ คือ ๑.ระยะไม่ปรากฏอาการ (Asymptomatic stage) หรือระยะติดเชื้อโดยไม่มีอาการ ในระยะนี้ผู้ติดเชื้อจะไม่แสดงอาการผิดปกติใดๆ ออกมา จึงดูเหมือนคนมีสุขภาพแข็งแรงเหมือนคนปกติ แต่อาจจะเจ็บป่วยเล็กน้อย จากระยะแรกเข้าสู่ระยะต่อไปโดยเฉลี่ยใช้เวลาประมาณ ๗-๘ ปี แต่บางคนอาจไม่มีอาการนานถึง ๑๐ ปี จึงทำให้ผู้ติดเชื้อสามารถแพร่เชื้อต่อไปให้กับบุคคลอื่นได้ เนื่องจากส่วนใหญ่ไม่ทราบว่าตนเองติดเชื้อ ๒.ระยะมีอาการสัมพันธ์กับเอชไอวี (Aids Related Complex หรือ ARC) หรือระยะเริ่มปรากฏอาการ (Symptomatic HIV Infection) ในระยะนี้จะตรวจพบผลเลือดบวก และมีอาการผิดปกติเกิดขึ้นในเห็น เช่น ต่อมทอนซิลโตหลายแห่งติดต่อกันนานกว่า ๓ เดือน, มีเชื้อราในปากบริเวณกระพุ้งแก้ม และเพดานปาก, เป็นงูสวัดหรือแผลริมชนิดลูกกลม และมีอาการเรื้อรังนานเกิน ๑ เดือน โดยไม่ทราบสาเหตุ เช่น มีไข้ ท้องเสีย ผื่นผื่นอักเสบ น้ำหนักลด เป็นต้น ระยะนี้อาจเป็นอยู่นานเป็นปีก่อนจะกลายเป็นเอชไอวีระยะเต็มขั้นต่อไป ๓.ระยะเอชไอวีเต็มขั้น (Full Blown AIDS) หรือ ระยะ โรคเอชไอวี ในระยะนี้ภูมิคุ้มกันของร่างกายจะถูกทำลายลงไปมาก ทำให้เป็นโรคต่างๆ ได้ง่าย หรือที่เรียกว่า "โรคติดเชื้อฉวยโอกาส"ซึ่งมีหลายชนิด แล้วแต่ว่าจะติดเชื้อชนิดใด และเกิดที่ส่วนใดของร่างกาย หากเป็นวัณโรคที่ปอด จะมีอาการไข้เรื้อรัง ไอเป็นเลือด ถ้าเป็นเยื่อหุ้มสมองอักเสบจากเชื้อ Cryptococcus จะมีอาการปวดศีรษะอย่างรุนแรง คอแข็ง คลื่นไส้อาเจียน หากเป็นโรคเอชไอวีของระบบประสาทก็จะมีอาการความจำเสื่อม ซึมเศร้า แขนขาอ่อนแรง เป็นต้น ส่วนใหญ่เมื่อผู้เป็นเอชไอวีเข้าสู่ระยะสุดท้ายนี้แล้วโดยทั่วไปจะมีชีวิตอยู่ได้เพียง ๑-๒ ปี ใครที่ควรตรวจหาเชื้อเอชไอวี ผู้ที่มีพฤติกรรมเสี่ยง และต้องการรู้ว่าตนเองติดเชื้อเอชไอวีหรือไม่ ผู้ที่ตัดสินใจจะมีคู่อายุยืนฉันทสามีภรรยา ผู้ที่สงสัยว่าคู่นอนของตนจะมีพฤติกรรมเสี่ยง ผู้ที่คิดจะตั้งครรภ์ ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยของทั้งแม่และลูก ผู้ที่ต้องการข้อมูลสนับสนุนเรื่องความปลอดภัยและสุขภาพของร่างกาย เช่น ผู้ที่ต้องการไปทำงานในต่างประเทศ (บางประเทศ) หากสงสัยว่า รับเชื้อเอชไอวีมา ไม่ควรไปตรวจเลือดทันที เพราะเลือดจะยังไม่แสดงผลเป็นบวก ควรตรวจภายหลังจากสัมผัสเชื้อแล้ว ๔ สัปดาห์ขึ้นไป จึงจะได้ผลที่แม่นยำ การป้องกัน โรคเอชไอวี เราสามารถป้องกัน โรคเอชไอวี ได้ โดย ๑. ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้ง ที่มีเพศสัมพันธ์ ๒. รักเดียวใจเดียว ๓. ก่อนแต่งงาน หรือมีบุตร ควรตรวจร่างกาย ตรวจเลือด และขอรับคำปรึกษาเรื่อง โรคเอชไอวี จากแพทย์

เพศสัมพันธ์ที่ไม่ได้ป้องกัน การแลกเปลี่ยนของเหลวในร่างกาย เช่น อสุจิ เลือด หรือของเหลวในช่องคลอด นอกจากนี้เชื้อเอชไอวียังสามารถติดต่อผ่านทางการใช้เข็ม หรืออุปกรณ์ฉีดยาร่วมกันของผู้ใช้ยาเสพติด ขณะที่ผู้หญิงตั้งครรภ์สามารถแพร่เชื้อไปสู่ลูกได้ในระหว่างการตั้งครรภ์ การคลอดและการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ หน่วยงานที่ให้การบริการปรึกษาปัญหาสุขภาพ และ โรคเอดส์ ผู้ที่ต้องการข้อมูลเกี่ยวกับ โรคเอดส์ เพิ่มเติม สามารถติดต่อได้ที่ กลุ่มโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ สำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โทร. ๐-๒๒๘๖-๐๔๓๑, ๐-๒๒๘๖-๔๔๘๓ โรงพยาบาลบำราศนราดูร โทร. ๐-๒๕๙๐-๓๗๓๗, ๐-๒๕๙๐-๓๕๑๐ กองควบคุมโรคเอดส์ กทม. โทร. ๐-๒๘๖๐-๘๗๕๑-๖ ต่อ ๔๐๗-๘ มูลนิธิศูนย์ฮอตไลน์ โทร. ๐-๒๒๗๗-๗๖๙๙, ๐-๒๒๗๗-๘๘๑๑ (โทรฟรี) มูลนิธิเข้าถึงเอดส์ โทร. ๐-๒๓๗๒-๒๒๒๒ สถานบริการสาธารณสุข และโรงพยาบาลของรัฐทุกแห่ง

